

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน
สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
Development of Chinese Learning Processes Management Guidelines
to the Excellence of Wattanothaipayap School, Chiang Mai Province

(Received: August 21, 2019; Revised: October 31, 2019; Accepted: November 4, 2019)

จัทมาศ ปุกคำนวล^{1*} ชูชีพ พุทธรประเสริฐ² ยงยุทธ ยะบุญธง²
Jutamas Pukhamnuan^{1*}, Choocheep Puthaprasert², Yongyouth Yaboonthong²

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล บูรณาการกับการบริหารจัดการเชิงระบบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาสภาพปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศที่ 2 ตัวแทนครูผู้สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 2 คน ตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีน จำนวน 155 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานภาษาจีน จำนวน 6 คน ตัวแทนครูผู้สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 2 คน ตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีนที่เป็นหัวหน้าห้อง จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 14 คน เครื่องมือ

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Education, Chiang Mai University

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Faculty of Education, Chiang Mai University

* e-mail: xuemei_new@hotmail.com

ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แบบสอบถาม 3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 4) แบบตรวจสอบแนวทาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดเป็นหมวดหมู่สรุปข้อค้นพบตามประเด็นการสัมภาษณ์ และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และผลการศึกษการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ การจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศด้านภาษาจีน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 การนิเทศติดตามและประเมินผลคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมที่ 2 ตะลุยเมืองเงินฝ่าน HSK กิจกรรมที่ 3 วัฒโนฯ ยูทูบเบอร์ ซึ่งผลการตรวจสอบแนวทางการพัฒนาโดยรวมมีความเป็นไปได้ และมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ

Abstract

The thesis titled in “Development of Chinese Learning Processes Management Guidelines to the Excellence of Wattanothaipayap School, Chiang Mai Province” was aimed to 1) study the problems of Chinese learning process management by Wattanothaipayap School in Chiang Mai province, 2) observe the Chinese learning process management of educational institutions with excellence in the upper northern provinces, and 3) establish and determine the Chinese learning process management to the excellence of Wattanothaipayap School in Chiang Mai province. The study was based upon an application of learning concepts and principles through the student-centered approach in three aspects; 1) teaching preparations, 2) teaching activities, and 3) assessment and evaluation integrated with the systematic management consisting of inputs, processes and outputs. The informants regarding the study of conditions, problems, and Chinese learning process management of Wattanothaipayap School in Chiang Mai province included deputy director of academic affairs, head of the second foreign language study, two representatives of Chinese teachers, and 155 student representatives of Chinese Program. The informants regarding the study of Chinese learning process management of educational institutions with excellence in the upper northern provinces comprised of director, deputy director of academic affairs, six heads of Chinese Program, two

representatives of Chinese teachers, and nine student representatives as heads of the class in Chinese Program. Other informants regarding preparations and evaluations of the Chinese learning process management to the excellence of Wattanothaipayap School in Chiang Mai province were totally 14 Chinese experts from several organizations. The instruments used in this study consisted of 1) structured interview, 2) questionnaire, 3) focus group and its recording form, and 4) guideline evaluation form. Data analyses were undertaken through classifications of findings following the interview and presented in forms of the description, average, and standard deviation. According to the study results of problems on the Chinese learning process management by Wattanothaipayap School in Chiang Mai province and the study results of the Chinese learning process management of educational institutions with excellence in the upper northern provinces, the main management guideline was based upon the preparation of potential development project in teaching to the excellence of Chinese language, requiring three activities. These included Activity 1: a follow-up visit and evaluation of Chinese teaching quality, Activity 2: going through China with HSK, and Activity 3: Wattanothaipayap YouTuber. The overall evaluation results of development guidelines showed the feasibility and suitability at the highest level.

Keywords: Management, Development of management guidelines, Chinese learning process management to the excellence

บทนำ

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาจีนไว้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ หรือการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมตามวิวัฒนาการของโลก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดกระตุ้นให้เกิดการกระตุ้นทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม ในด้านบวก ทำให้ผู้คนทั่วทุกมุมโลกสามารถติดต่อสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรม โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเชื่อมโยงและเปิดโอกาสให้มนุษย์แสวงหาความรู้ได้ทั่วทุกทิศทาง ภาษาจีนเป็นภาษาทางการซึ่งเป็นที่ยอมรับขององค์การสหประชาชาติและเป็นภาษาสากลที่มีผู้ใช้ในฐานะเจ้าของภาษาเป็นจำนวนถึง 1 ใน 6 ของประชากรโลก กล่าวคือ มากกว่าหนึ่งพันสามร้อยล้านคน ภาษาจีนจึงนับได้ว่า เป็นภาษาซึ่งมีผู้ใช้กันมากที่สุด นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังได้กล่าวไว้ว่า สาธารณรัฐประชาชนจีนมีเนื้อที่ประมาณ 9,326,410 ตารางกิโลเมตร ใหญ่กว่าประเทศไทยประมาณ 18 เท่า (ประเทศไทยมีเนื้อที่ 547,000 ตารางกิโลเมตร) มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 15 ประเทศ มีประชากรประมาณ 1.3 พันล้านกว่าคน ประกอบด้วยประชากรที่มีกำลังบริโภค คือ 0 - 64 ปี ถึงร้อยละ 92.50 เศรษฐกิจของจีน

จะเติบโตอย่างรวดเร็วเป็นอันดับหนึ่งของโลกภายในทศวรรษนี้ และคาดการณ์ว่าในปี 2553 จะมีนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาประเทศไทยถึง 5 ล้านคน การค้าระหว่างไทยกับจีนคาดว่าจะขยายมูลค่าถึง 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2553 ประกอบกับในปัจจุบันเส้นทางการคมนาคมจากจีนถึงไทยสะดวกสบายกว่าในอดีตมาก ทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ช่องทางถนนสายเศรษฐกิจจึงเชื่อมต่ออย่างสมบูรณ์ (อุทัยวรรณ เฉลิมชัย, 2550 : 7-11)

ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชาวไทยได้ศึกษาภาษาจีน มีความสามารถในการใช้ภาษาจีน สื่อสารกับชาวจีนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนให้แพร่หลายในประเทศไทย อันจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศให้กระชับยิ่งขึ้น รัฐบาลไทยจึงได้กำหนดนโยบายมุ่งสร้างสังคมฐานเศรษฐกิจซึ่งอาศัยภาษาจีนเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2549 – 2553 โดยแผนดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล สอดคล้องกับความต้องการและก้าวสู่มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และในช่วงเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ประชาคมการศึกษาไทยเกิดความตื่นตัวในการเรียนภาษาจีนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา ซึ่งจากการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า มีผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษาที่สนใจเรียนภาษาจีน ซึ่งมีจำนวนกว่าสี่แสนคนทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษา ต่างประเทศ, 2553 : 1) และยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สองในประเทศไทยได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มการเรียนรู้อื่นๆ วิชาต่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้ที่ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติมตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสร้างสังคมฐานเศรษฐกิจที่อาศัยภาษาจีนเป็นเครื่องมือของการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556 : 1)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เล็งเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีนด้วยการกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครูสอนภาษาจีน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน และในปีการศึกษา 2560 มีนโยบายชัดเจนในการยกระดับการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย คือ การจัดโครงการค่ายอบรมครูภาษาจีนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ทั้งยังได้ทำการสำรวจข้อมูลว่ามีครูผู้สอนและนักเรียนที่เรียนภาษาจีน เพื่อวางแผนพัฒนาครูภาษาจีนให้มีคุณภาพ เพื่อทดแทนอัตราครูที่จะเกษียณอายุราชการในอีก 10 ปีข้างหน้า เพื่อสร้างศักยภาพในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารกับชาวจีนหรือผู้คนที่ใช้ภาษาจีน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีระหว่างประเทศ รวมไปถึงการมีสัมพันธ์ไมตรีอันดีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, <http://www.moe.go.th>, 2560)

โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิด สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดทำการสอนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษา จีน ในปี พ.ศ. 2548 สมัยท่านผู้อำนวยการ นางปรานอม เชื้อศักดิ์ดาหงส์ ปัจจุบันมีนักเรียนที่เรียนภาษา จีน จำนวน 488 คน จากรายงานสารสนเทศ กลุ่มงานวิชาการ ปีการศึกษา 2558 – 2560 โรงเรียนวัฒ โนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จากข้อมูลการรับสมัครนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าศึกษา ต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพนั้น มีนักเรียนที่ให้ความสนใจเรียนภาษาจีน เป็นจำนวนมาก ทั้งจำนวนการสมัครในรอบโควตาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัฒโนทัย พายัพ และการสมัครในรอบทั่วไป ทางโรงเรียนจึงเปิดรับนักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน จำนวน 2 ห้อง และที่ผ่านมา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่กลับพบว่า นักเรียนไม่สามารถนำทักษะทางด้านภาษาจีนไปประยุกต์ใช้และต่อยอดในการศึกษาต่อ เช่น การไม่เข้าร่วมการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการใช้ภาษาจีนในการสอบเข้าศึกษาต่อ ในระดับมหาวิทยาลัย รวมถึงการขอทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากปัญหาหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน เป็นต้น

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาจีน โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จึงสนใจศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนการบริหาร จัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน สู่วิธีการเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติ เป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน
3. เพื่อจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษา จีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบถึงสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
3. ผลการศึกษาเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านประชากร ดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศที่ 2 ครูผู้สอนภาษาจีน และนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีน

1.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานภาษาจีน ครูผู้สอนภาษาจีน และตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีนที่เป็นหัวหน้าห้อง

1.3 ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสอนหากกลุ่ม ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย์ โรงเรียนสันกำแพง โรงเรียนสันทรายวิทยาคม โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ และโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ ในการตรวจสอบแนวทางประกอบด้วยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศึกษาวิเคราะห์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาโดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการสังเคราะห์แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนขอบเขตเนื้อหาของการบริหารจัดการใช้แนวคิดของการบริหารเชิงระบบ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output)

ส่วนขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยความเป็นไปได้และความเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

1. ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศที่ 2 ตัวแทนครูผู้สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 2 คน ตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีน จำนวน 155 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 แบบสัมภาษณ์การศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ สร้างแบบสัมภาษณ์โดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนขอบเขตเนื้อหาของการบริหารจัดการใช้แนวคิดของการบริหารเชิงระบบ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและรูปแบบคำถามจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 แบบสอบถามการศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ สร้างแบบสอบถามโดยประยุกต์การใช้กรอบแนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนขอบเขตเนื้อหาของการบริหารจัดการใช้แนวคิดของการบริหารเชิงระบบ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและรูปแบบคำถาม

นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขความถูกต้องแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม จำนวน 3 คน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือถึงสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมาย สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ ภาษาต่างประเทศที่ 2 ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน และเก็บข้อมูลแบบสอบถามของนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 แบบสัมภาษณ์การศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดเป็นหมวดหมู่ สรุปข้อค้นพบตามประเด็นการสัมภาษณ์ และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

5.2 แบบสอบถามการศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการจัดเป็นหมวดหมู่ สรุปข้อค้นพบตามประเด็นการตอบ และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงตามลำดับความถี่ของการตอบแต่ละประเด็น

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน

1. ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานภาษาจีน จำนวน 6 คน ตัวแทนครูผู้สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 2 คน ตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีนที่เป็นหัวหน้าห้อง จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบสัมภาษณ์การศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหา 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3) ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนการบริหารจัดการ ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้แนวคิด คือ การบริหารเชิงระบบ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและรูปแบบคำถาม แล้วจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือถึงสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมายสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานภาษาจีน ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน และตัวแทนนักเรียนแผนการเรียนภาษาจีนที่เป็นหัวหน้าห้อง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ แบบสัมภาษณ์การศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดเป็นหมวดหมู่ สรุปข้อค้นพบตามประเด็นการสัมภาษณ์ และความถี่ของจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นนั้น ๆ นำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

1. ประชากร

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย โรงเรียนสันกำแพง โรงเรียนสันทรายวิทยาคม โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ และโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศึกษาพิเศษ กังคัตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ รวม 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของแนวทาง

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ประเด็นและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศกำหนดประเด็นและจัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทาง

การพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ นำประเด็นการสนทนาและแบบบันทึกการสนทนาในกลุ่มที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและโครงสร้างของประเด็นการสนทนาและแบบบันทึกการสนทนา จัดทำประเด็นการสนทนาและแบบบันทึกการสนทนาฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 แบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนาในกลุ่มมาจัดทำแบบตรวจสอบแนวทาง เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนัดหมายการสนทนา ดำเนินการสนทนาอยู่กับผู้เชี่ยวชาญ บันทึกและสรุปข้อมูลที่ได้จากการสนทนาในกลุ่ม และนำข้อสรุปจากการสนทนาในกลุ่มกลับไปให้ผู้เข้าร่วมสนทนาตรวจสอบรับรองผลการสนทนาอีกครั้ง

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนัดหมาย นำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศที่ได้จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ บันทึกและสรุปข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 การสนทนาในกลุ่ม ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการจดบันทึกและการถอดเทปบันทึกเสียงเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจัดเป็นหมวดหมู่สรุปตามข้อค้นพบตามประเด็น และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

5.2 การตรวจสอบแนวทาง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ด้านการเตรียมการสอน สภาพปัจจุบันมีครูผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวจีนที่มีความรู้ความสามารถ มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ หลักสูตรภาษาจีนทางโรงเรียนได้กำหนดขึ้นตาม

ความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ปัญหาคือ นักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีจำนวนมาก ซึ่งบางครั้งอาจส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อส่วนมากมาจากการซื้อ และยังขาดการผลิตสื่อขึ้นมาเอง ยังขาดการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกอย่างหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพปัจจุบันโรงเรียนมีความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศ มีห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งยังใช้ภาษาจีนตลอดการจัดการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ทั้งยังให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนสามารถเข้าร่วมการแข่งขันจนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่ไปจนถึงระดับประเทศ ปัญหาคือ โรงเรียนยังขาดความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐจีนอย่างเป็นทางการ ขาดการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการขอทุนการศึกษาต่อ ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจจากนักเรียนเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนนั้นในบางครั้งก็มีสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ การจัดกิจกรรมภาษาจีนในโรงเรียนยังไม่ต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล สภาพปัจจุบันครูผู้สอนมีการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนทุกครั้ง เนื้อหาของแบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูและนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนจะประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย หลังการประเมินจะมีการนำผลดังกล่าวมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ครูผู้สอนจะมีการวัดและประเมินผลนักเรียนรายบุคคลในกรณีพิเศษ ปัญหาคือ การวัดประเมินผลทักษะการพูดและการอ่านนั้นไม่สามารถทำได้ทุกคนอย่างละเอียด เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่มีมาก การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการประเมินผลงานเพื่อนยังมีน้อย

2. ผลการศึกษากาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน

2.1 ด้านการเตรียมการสอน สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนแบบ Team Teaching สนับสนุนงบประมาณการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มสาระฯ ที่รองรับในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน จัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากคุณวุฒิ มีโครงการการประกวดสื่อและนวัตกรรมของครูผู้สอน มีการเปิดสอนรายวิชาภาษาจีนเพื่อการศึกษาระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 และเปิดสอนให้นักเรียนทุกคนเรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สองในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษามีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั้งในไทยและจีน นักเรียนได้แบบอย่างแรงบันดาลใจความสำเร็จจากรุ่นพี่ ส่งเสริมงบประมาณ

ในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน สนับสนุนการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนด้านต่าง ๆ มีโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มสาระฯ ที่รองรับในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน มีการกำหนดเกณฑ์ระดับความรู้ในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนกับนักเรียนในแต่ละระดับช่วงชั้น ตลอดจนการจัดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนเสมือนจริงในทุกระดับชั้น เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศ

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานเพื่อนในบางกิจกรรม มีขั้นตอนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูมีการประชุมแบบ PLC เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน และมีโครงการของโรงเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครู

3. ผลการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางมีองค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินการ/กิจกรรม 5) การติดตาม นิเทศ ประเมินความสำเร็จ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ว่าควรจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศด้านภาษาจีน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 การนิเทศติดตามและประเมินผลคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ 2 ตะลุยเมืองจีนผ่าน HSK เพื่อส่งเสริมนักเรียนในเรื่องการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน การขอทุนศึกษาต่อ ขอความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาของจีน

กิจกรรมที่ 3 วัฒโนฯ ยูทูบเบอร์ เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอก การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่ไม่ต่อเนื่อง

ผลการตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน โดยรวมพบว่ามีอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งความเป็นไปได้และความเหมาะสม

การอภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ผลจากการศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ถึงแม้ว่านักเรียนทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ทั้งยังให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนเป็นอย่างดี และยังสามารถเข้าร่วมการแข่งขันจนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่ไปจนถึงระดับประเทศ แต่ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจจากนักเรียนในเรื่องการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการขอทุนการศึกษาต่อ ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมไปถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษา (ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข, 2559 : 119-126) พบว่า ปัญหาเรื่องทัศนคติต่อการเรียนภาษาจีนและพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนของนักเรียน ตลอดจนปัญหาการขาดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัศึกษานั้นยังขาดประสิทธิภาพ

2. การศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน

ผลจากการศึกษาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน พบว่า โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งยังมีการสนับสนุนการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนด้านต่าง ๆ แต่จากการศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ พบว่า สภาพด้านการเตรียมการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนอกโรงเรียน เช่น แนะนำแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน พาไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนนอกโรงเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษาสภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ยังพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหาในการเรียนวิชาภาษาจีน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และด้านการเตรียมการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนไม่ได้จัดและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนอกโรงเรียน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาศักยภาพความสามารถทางด้านภาษาจีนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 (จารุกร จรดล, 2558 : 130-133) พบว่า 1) ควรบูรณาการหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนและท้องถิ่น 2) ควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน 3) ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. การจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ผลจากการจัดทำและตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความเป็นไปได้ และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าในการจัดทำแนวทางมีการใช้ข้อมูลทั้ง 2 ทาง คือ สภาพ ปัญหา การบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำแนวทางที่สอดคล้องกับปัญหาการบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้รายละเอียดของแนวทางการพัฒนายังประกอบด้วยโครงการ กิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม ที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาจีนของนักเรียน

2. ควรนำเนื้อหาที่ใช้ในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนและขั้นตอนวิธีการขอทุนไปศึกษาต่อ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการศึกษาเพื่อต่อยอดจากการวิจัยนี้ โดยจัดทำรูปแบบหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับสถานศึกษาที่มีบริบทต่างกัน

2. แนวทางที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนา ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนต่อไป

3. การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้เครื่องมือประกอบการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

จารุกร จรดล. (2558). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2560). *ค่ายอบรมครูภาษาจีน รุ่นที่ 1*. สืบค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2560, จาก กระทรวงศึกษาธิการ: <http://www.moe.go.th>

ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข. (2559). *การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ. (2553). *ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

อุทัยวรรณ เฉลิมชัย. (2550). การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน. *วารสารวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*, 10(3), 7-11.